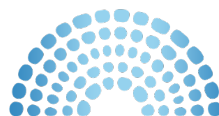


# Discussienota

## ECTS-fiches



STUDENTENRAAD  
KU LEUVEN

**Datum:** 11 november 2016

<b>Status</b>	<input type="checkbox"/> Vertrouwelijk <input type="checkbox"/> Werkdocument <input checked="" type="checkbox"/> Finaal document		
<b>Document voor</b>	Algemene Vergadering		
<b>Redacteur</b>	Jasper Daniels		
<b>RvB-lid</b>	Marie Vanwingh		
<b>Probleemstelling</b>	Onder meer op vraag van de studenten zal de KU Leuven het systeem van de ECTS-fiches grondig evalueren. De ECTS-fiche is een belangrijk deel van de POC werking en is cruciaal voor de rechtspositie van de student.		
<b>Voorstel oplossing</b>	De AV neemt een standpunt in. Een mogelijk voorstel is beschreven in de nota.		
<b>Voorstel beslissing</b>	<i>Samenvatting voorstel</i> Het primaire doel van de ECTS-fiches is het informeren van studenten en als beleidsmiddel voor de POC. Informatie in de ECTS-fiche moet bindend blijven. Aanvullende informatie via Toledo. Elke wijziging van een ECTS-fiche moet op de POC goedgekeurd worden. Ook moet er extra vorming en controle komen voor eindredacteurs. Bij laattijdige wijzigingen krijgen studenten een veto over het al dan niet goedkeuren. Bij overmachtsituaties moet de POC minstens worden ingelicht. POC's moeten zelf regelmatig de kwaliteit en correctheid van ECTS-fiches controleren. Stura maakt ook bijkomend vormingsmateriaal om POC'ers hierin te ondersteunen.		
<b>Beslissing</b>	De AV gaat akkoord met het voorstel.		
<b>Opvolging</b>	STOF	25 oktober 2016	
	Algemeen Bureau	14 november 2016	
	Algemene Vergadering	19 november 2016	
	Vorbereiding Werkgroep ECTS-fiches	29 november 2016	
	Werkgroep ECTS-fiches	20 december 2016	
<b>Communicatie</b>	WG ECTS-fiches		
<b>Contactpersonen</b>	Jasper Daniels (owr@stura.be)		

## 1 Situering

Zowel vanuit onderwijskundig als juridisch standpunt is het belangrijk dat de vakinhoud, de beoordelingswijze en -criteria en andere belangrijke informatie op een transparante manier bekend gemaakt worden. Aan de KU Leuven wordt deze rol vervuld door de ECTS-fiches. Deze zijn juridisch bindend en er wordt vaak naar teruggegrepen in beroepsprocedures. Het statuut van de ECTS-fiches zorgt echter op vele faculteiten tot inhoudelijke discussies. Volgens sommigen bemoeilijken de strakke deadlines onderwijsvernieuwingen en innovaties. Het juridisch bindend karakter zorgt bij enkele faculteiten ook voor een beweging om zo weinig mogelijk informatie in de fiche te zetten om juridische problemen te vermijden, wat voor studenten die duidelijke informatie willen vaak lastig is. Anderzijds rijzen er hier en daar vragen rond de rechtszekerheid van de fiches. Zo blijkt uit een bevraging van de Studentenraad KU Leuven dat een belangrijk deel van de ECTS-fiches niet correct is ingevuld.

## 2 Probleemstelling

Er kunnen over het algemeen vijf grote problemen/discussiepunten te onderscheiden worden bij het huidige systeem; namelijk het doel van de ECTS-fiche, de juridische versus de informatieve component, de rol van de POC en de eindredacteur, de deadlines en de gebrekkige correctheid.

- Het doel van de ECTS-fiche  
De ECTS-fiche wordt aan de KU Leuven voor verschillende doeleinden gebruikt, die als volgt kunnen worden opgedeeld:
  - Informatie voor studenten (bindend)
  - Informatie voor toekomstige studenten (vb. bij het kiezen van keuzevakken)
  - Informatie voor bedrijven en andere universiteiten (voor de vergelijkbaarheid tussen Europese instellingen)
  - Informatie voor de eigen administratie (vb. voor het opstellen van lessenroosters)

Van al deze doeleinden geldt alleen de eerste functie, informatie voor de studenten, als bindend. De verschillende doeleinden van de ECTS-fiche worden vaak naast elkaar gebruikt maar komen soms in conflict met elkaar (vb. duidelijkheid versus bruikbaarheid voor de administratie). Hoe meer informatie de ECTS-fiche moet bevatten hoe groter de kans dat er fouten in sluipen of dat de docenten door te grote werkdruk afhaken en de fiche niet meer up to date houden. Daarom wil de werkgroep ECTS-fiches deze doeleinden opdelen in primair gebruik, secundair gebruik en oneigenlijk gebruik en aan de hand daarvan bekijken welke informatie de ECTS-fiche moet bevatten.

- Juridisch bindend versus informatief  
Omdat de inhoud van de ECTS-fiche juridisch bindend is, is het vaak niet evident voor faculteiten om in de fiche zeer precieze informatie te geven aangezien studenten dit dan zouden kunnen aanvechten moest die toch aangepast worden. Aan de andere kant is het in het belang van de student dat hij zo volledig en zo correct mogelijk geïnformeerd is over de inhoud, doelstellingen en evaluatievorm van zijn vakken. Een problematiek die in vele faculteiten terugkomt is de trend om de ECTS-fiche een zo vaag mogelijk te maken zodat de juridische risico's beperkt blijven.  
Om de student toch te kunnen informeren wordt er vaak teruggegrepen naar TOLEDO, omdat dit een meer flexibel medium is. Hierbij moet wel de kanttekening gemaakt worden dat in principe alle officiële communicatie naar studenten bindend is. TOLEDO is echter vluchtiger in die zin dat proffen zich niet meer moeten houden aan de deadlines van de ECTS-fiches,

waardoor ze bijvoorbeeld tijdens het academiejaar aanpassingen kunnen doen. Een bijkomend nadeel is dat de POC hier geen controle meer over heeft, waardoor het voor studentenvertegenwoordigers moeilijk is om hier invloed op uit te oefenen.

Een andere vaak gebruikte, maar vanuit studentenstandpunt mogelijk nog dubieuzere praktijk, is de informatie in de les aan de studenten meedelen. Enerzijds is dit problematisch voor de studenten die niet aanwezig zijn in de les aangezien zij informatie mislopen. Belangrijker nog is dat een mededeling in de les niet geldt als officiële communicatie en dus ook niet rechtsgeldig is in geval van een beroepsprocedure, waardoor studenten het niet meer kunnen aanvechten als een docent deze afspraken toch niet nakomt.

- De rol van de POC en de eindredacteur

Elke ECTS-fiche valt onder een Permanente Onderwijscommissie, die verantwoordelijk is voor de inhoud ervan. In de praktijk moet een docent die een wijziging wil aanbrengen aan een ECTS-fiche dit invoeren in een speciale tool in SAP. Het voorstel tot wijziging wordt doorgestuurd naar de eindredacteur van de ECTS-fiche (dit is soms de programmadirecteur, maar kan ook een beleidsmedewerker zijn). De eindredacteur controleert of de voorgestelde wijziging conform alle reglementen is en of deze op de POC besproken dient te worden. Indien niet aan alle voorwaarden voldaan is kan de eindredacteur het voorstel afkeuren of een voorstel tot aanpassing terugsturen naar de docent. Als de eindredacteur oordeelt dat aan alle voorwaarden voldaan is keurt hij het voorstel goed en is de ECTS-fiche officieel gewijzigd. Hier zijn de volgende problemen in te onderscheiden.

- De eindredacteur heeft geen duidelijk statuut. De programmadirecteur lijkt een logische keuze maar is mogelijk niet neutraal, bijvoorbeeld bij wijzigingen aan zijn eigen vak. Er is ook geen controle dat de eindredacteur de regels ook effectief correct toepast. Als hij beslist om voorstellen waar cruciale informatie (vb. de examenvorm) is weggelaten toch te accepteren of om een belangrijke wijziging niet naar de POC te sturen is hier geen bijkomende controle op. Bij sommige faculteit (vb. Letteren) is de eindredacteur een beleidsmedewerker. Deze is meestal neutraler en beter geïnformeerd, wat enkel in het voordeel van de studenten kan zijn.
- Er is momenteel niet bij alle POC's de gewoonte om de ECTS-fiches systematisch te controleren op fouten, waardoor deze verantwoordelijkheid bij de studenten terecht komt.
- Het is niet duidelijk wat onder 'kleine wijziging' valt en de docent dus zelf mag doen en wat naar de POC moet. Bij sommige faculteiten wordt de keuze van het cursusmateriaal bv. als een prerogatief van de docent beschouwd, terwijl bij andere faculteiten dit wel systematisch op de POC besproken wordt.

- De deadlines

Voor de het wijzigen van ECTS-fiches worden er binnen de programma-administratie drie belangrijke deadlines gehanteerd:

- 31 januari: De deadline voor het doorgeven van programmawijzigingen (zie nota vorige AV)
- 15 juli: De publicatie van de programmagids met alle ECTS-fiches. Vanaf deze datum mogen de ECTS-fiches in principe niet meer gewijzigd worden.
- Start academiejaar: Vanaf het begin van het academiejaar vormt de ECTS-fiche een bindend contract tussen de student en de instelling. Hierna zou er strenger moeten worden toegezien op laattijdige wijzigingen.

Een deadline is een tweesnijdend zwaard: aan de ene kant garanderen de deadlines de rechtszekerheid van de student en de correctheid van de informatie. Aan de andere kant wordt het voor de POC of voor de docent moeilijker om het wijzigingen door te voeren. Als de docent bijvoorbeeld tijdens de vakantie, wanneer hij het komende academiejaar voorbereidt, beslist

om bijvoorbeeld een extra hoofdstuk te zien omdat die inhoud dat academiejaar actueel is (bijvoorbeeld dieper ingaan op de Amerikaanse presidentsverkiezingen) is dit bij een strikte deadline niet meer mogelijk. Daarom wordt er momenteel het principe gehanteerd dat wijzigingen 'die op de actualiteit inspelen' toch mogen na de deadline indien dit de studiemethode van de student niet wijzigt (volgens dezelfde procedure via de eindredacteur). Dit maakt de deadline natuurlijk een stuk minder scherp en zet de deur open voor praktijken die niet in het voordeel van de student zijn (vb. een examen verandert van open boek naar gesloten boek de week voor de blok begint). Er is, zoals hierboven ook aangehaald, opnieuw geen controlemechanisme op het oordeel van de eindredacteur.

- De gebrekkige correctheid

De Studentenraad KU Leuven heeft de afgelopen drie jaar bevragingen gedaan naar de kwaliteit van de ECTS-fiches. Daaruit bleek telkens dat bij een groot deel van de ECTS-fiches belangrijke informatie miste of fout was (bv. de evaluatievorm). Bij een nog groter percentage bleek de informatie er weliswaar te zijn, maar zeer vaag of nietszeggend geformuleerd (bijvoorbeeld over de inhoud van een ola). Deze gevallen werden telkens aan de bevoegde POC gesignaleerd en een algemeen beeld werd gepresenteerd op de Onderwijsraad. De respons op de bevragingen bleef meestal beperkt en de POC's namen de opmerkingen van de studenten niet altijd ten harte. Het is echter frappant om vast te stellen dat behalve de bevraging van Stura er geen enkel universiteitsbreed mechanisme is om de kwaliteit van ECTS-fiches te monitorren.

### 3 Bespreking onderwerp

Als studenten kunnen we nadenken over de volgende vragen:

- Wat is het primaire doel van de ECTS-fiches?
- Welke doelen zijn secundair?
- Waar mag de ECTS-fiche niet voor gebruikt worden?
  
- Welke informatie moet de ECTS-fiche bevatten? (zie bijlage 3)
- Hoe staan de studenten tegenover de tegenstelling van zoveel mogelijk informatie versus juridisch bindende garanties?
- Wat vinden wij van informatie die buiten de ECTS-fiche wordt vrijgegeven (op toledo, op de facultaire website, in de les, ...)
  
- Wat is de rol van de POC rond de ECTS-fiches?
- Wat is het statuut van de eindredacteur? Moeten hier voorwaarden aan gesteld worden of moet er een soort opleiding of accreditatie gegeven worden aan deze persoon?
- Welke wijzigingen moeten langs de POC en waar mag de docent zelf over beslissen?
- Moet er een beroepsmogelijkheid komen waar studenten(vertegenwoordigers) naar toe kunnen stappen indien de eindredacteur of de POC onreglementaire wijzigingen doorvoeren die studenten benadelen?
  
- Moeten de deadlines voor het wijzigen van ECTS-fiches strikt gerespecteerd worden?
  - Onder welke voorwaarden mag men na de deadline wijzigen?

- Moet een laattijdige wijziging dezelfde procedure volgen als een normale wijziging?
- Hoe moeten studenten geïnformeerd worden over een laattijdige wijziging?
- Hoe moet de KU Leuven de correctheid van de ECTS-fiches garanderen?
  - Wat is de rol van de POC hierin?
  - Wat is de rol van de studenten hierin?
  - Op welke manier moet dit opgeschaald worden naar facultair en universitair niveau?

## 4 Voorstel oplossing

De STOF denk na over mogelijke verbeterpunten. (zie verslag STOF 25/10/2016)

## 5 Voorstel beslissing

### 5.1 Doel van de ECTS-fiches

- Primair
  - informatie voor studenten
  - informatie voor abiturienten (studenten die vak moeten kiezen)
  - kwaliteitszorg (beleidsmiddel voor POC)
- Secundair
  - Informatie voor eigen administratie
  - informatie voor externen (bedrijven, andere universiteiten)
  - Rapportering naar de overheid

Op basis van de ECTS-bevraging van vorig jaar wordt voorgesteld om de volgende bijkomende informatie op te nemen:

- Weging van punten tussen verschillende evaluaties
- Vermelding welke contactmomenten verplicht zijn

### 5.2 Juridische vs. informatieve functie

Het principe moet worden aangehouden dat alle communicatie naar de studenten ook bindend is. De ECTS-fiche bevat de meest primaire informatie voor studenten, hier mag dus niet lichtzinnig mee omgegaan worden. Alle belangrijke informatie moet ook in de ECTS-fiche vermeld worden, Toledo kan enkel gebruikt worden als aanvulling. De studententeraad pleit ervoor om zoveel mogelijk informatie te geven via deze twee kanalen en deze ook in de les te communiceren. Uiteindelijk moet alle informatie te vinden zijn in ofwel het OER, ofwel de ECTS-fiche ofwel op Toledo. Dit om de communicatie naar de studenten zo duidelijk mogelijk te maken en de POC maximaal de kans te geven om aan kwaliteitszorg te doen.

### 5.3 Rol van de POC en de eindredacteur

- Elke wijziging van aan een ECTS-fiche moet op de POC goedgekeurd worden. Kleinere aanpassingen kunnen via mail naar de POC doorgestuurd worden en op de POC in bulk goedgekeurd worden indien er geen opmerkingen over zijn. De POC moet altijd de kans krijgen om bezwaar te maken tegen een voorgestelde wijzigingen, voorstellen moeten dan ook op tijd aangebracht worden zodat studentenvertegenwoordigers hun achterban kunnen raadplegen.
- De studentenraad pleit voor een vorming van eindredacteurs door DOPO om de kwaliteit van de ECTS-fiches te garanderen. De combinatie tussen programmadirecteur en eindredacteur wordt afgeraden, idealiter is dit een beleidsmedewerker.
- Er moet een procedure komen waarbij het mogelijk is voor studenten(vertegenwoordigers) om 'beroep' aan te tekenen tegen wijzigingen die volgens hen niet reglemenair zijn gebeurd. Deze procedure moet ervoor zorgen dat studenten voor het examen duidelijkheid hebben over de betwiste punten.

### 5.4 Deadlines en laattijdige wijzigingen

- Na de deadline van 15 juli moet de tool afgesloten voor gewone docenten, enkel de eindredacteur kan nog wijzigingen aanbrengen.
- Na het begin van het academiejaar mag een ECTS-fiche in principe niet meer gewijzigd worden. Wijzigingen moet kunnen in twee gevallen:
  - Indien de wijziging inspeelt op de actualiteit en geen invloed heeft op de studiemethode van de student. Voorstellen moeten door de studentenvertegenwoordigers in de POC goedgekeurd worden. De studenten hebben m.a.w. een veto indien zijn oordelen dat de laattijdigheid de studenten benadeeld.
  - Indien het niet aanbrengen van de wijzigingen een aantoonbaar, onoverkomelijk en disproportioneel nadeel oplevert voor een of meerdere studenten. De POC wordt hierover onmiddellijk ingelicht.

Een laattijdige wijziging moet duidelijk gecommuniceerd worden op Toledo met de vermelding dat dit een laattijdige wijziging betreft. Er wordt een historiek van laattijdige wijzigingen gepubliceerd zodat men de originele versie van de ECTS-fiche kan nagaan.

### 5.5 Kwaliteit van de ECTS-fiches

- Regelmatige controle van de ECTS-fiches door de POC. Om de zoveel jaar zou elke ECTS-fiche gecontroleerd moeten worden. De resultaten die hieruit komen kunnen eventueel via COBRA opgeschaald worden.
- De Studentenraad KU Leuven voorziet vormingsmateriaal voor POC'ers, met een soort 'checklist' om de kwaliteit van de ECTS-fiches te kunnen controleren.
- Eindredacteurs en programmadirecteurs moeten een betere vorming krijgen om de kwaliteit van de ECTS-fiches te verbeteren.
- Bij de verplicht op te nemen informatie (vb. open boek/gesloten boek) zal er met een keuzemenu gewerkt worden. Indien dit niet wordt ingevuld kan de eindredacteur de fiche niet goedkeuren.